

Java

TDDC77

Objektorienterad Programmering

Föreläsning 5

Sahand Sadjadee
IDA, Linköpings Universitet

Outline

- **Introduktion till Objektorienterad programmering**
- **Klasser, objekt och paket (13.1, 16.1, 16.2.1, 16.4)**
- **Instansiering (13.2, 13.3, 13.5, 13.6, 13.7, 13.8, 13.9, 14.2, 16.1, 16.6, 16.7)**
- **ArrayList (18.2)**

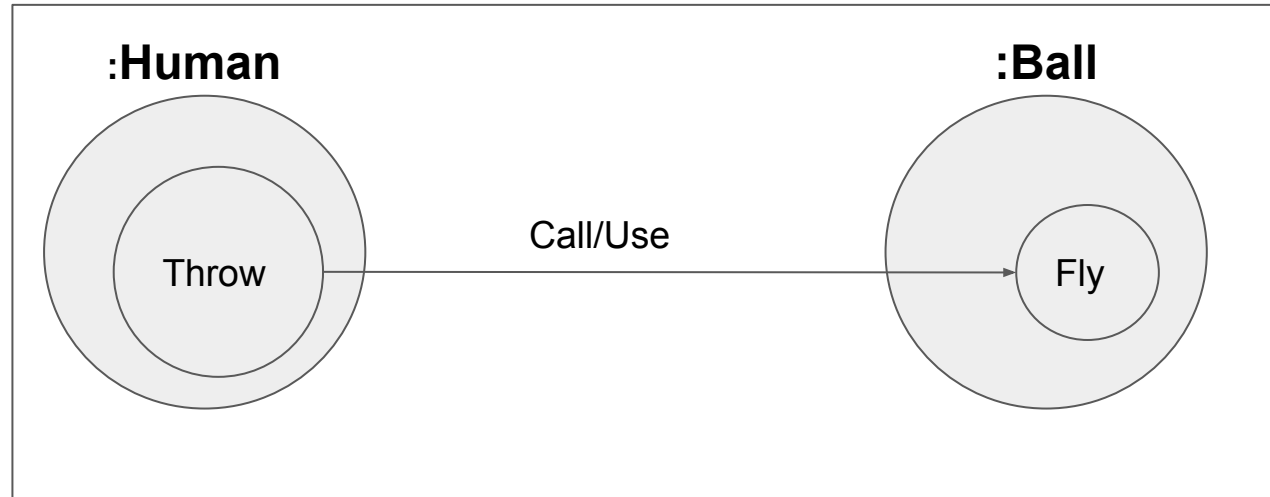
Introduktion till Objektorienterad Programmering

Objektorienterade program

- Objektorienterade program består av ett eller flera objekt.
- Varje objekt har egna beteenden och egenskaper.
- Objekts beteenden kan anropa/använda andra objekts beteenden. Till exempel en människa kan kasta en boll. För att kunna kasta en boll, ska bollen kunna flyga.
- Objekt ligger i datorns minne, Heap. Objekt skapas medan programmet körs(Run-time).

Objektorienterade program

Minne

Klasser

- En klass beskriver ett objekt liksom en blåkopia beskriver ett hus som inte har byggts än.
- En klass innehåller beskrivning för beteenden och egenskaper.
- Flera objekt kan skapas från en klass.
- Ett objektorienterat programmeringsspråk ska användas för att deklarerera klasser. Till exempel Java och C#.

Pure objektorienterad programmering

Java kan användas för att implementera bara **objektorienterade program**.

En Java klass

- En Java klass innehåller **metoder(beteenden)** och/eller **fält/variabler(egenskaper)**.
- Varje klass har ett namn.
- En klass ligger i en fil med samma namn som klassen.
- Klasser deklarerar genom att använda nyckelordet `class`.
- Varje ord i klassnamnet börjar med en stor bokstav. Till exempel, `Human`, `HumanRace`, `AncientHuman`, ...

En Java klass

```
class Human{
```

```
    int throwBall() {
```

```
    }
```

```
    int height;
```

```
}
```

Klassens namn

Metodens namn

nyckelord

Variabelns namn

En metod

- En metod tar emot data(om behövs), gör beräkningar och returnera ett resultat(om behövs).
- Varje metod har ett namn.
- Varje metod har en signatur som följande:
 - `int walk(int meter) {`
 - `// metodens kropp/body`
 - `return 10;`
 - `}`
- Signaturen är unik i klassen.
- Varje ord i metodnamnet börjar med en stor bokstav **förutom första ordet**. Till exempel, `walk`, `walkOnWater`, `walkSlowly`, Det är vanligt att metodnamnet börjar med ett verb.
- En metod innehåller en grupp av instruktioner. Varje instruktion/statement avslutas med en semikolon(;).

Typen på resultatet

Typen på emottagen data

Ett enkelt program

- Körning avslutas när sista instruktionen i metoden `main` har anropats och är klar.
- Ett program kan bestå av flera klasser. Men men, det är bara en klass som innehåller metoden `main`.
- De klasserna som innehåller ingen `main` metod används direkt eller indirekt av klassen som innehåller `main` metoden.
- Obs! Instruktioner/statements som används för att implementera logiken KAN BARA LIGGA I METODER.

Egen identifierare

- Det finns konventioner.
 - Klassnamn: Alla ord i namnet börjar med stora bokstäver. Till exempel: `MyClass`, `AutoMobile`, `BusinessClass`, `NorthWest`, `Runnable`, `System`
 - Metodnamn: Alla ord i namnet börjar med stora bokstäver förutom första ordet. Till exempel: `walkOnWater`, `driveStraight`, `println`, `parseInt`
 - Variabelnamn: Alla ord i namnet börjar med stora bokstäver förutom första ordet. Till exempel: `totalNumber`, `favoriteColor`, `averageWeight`
- Alltid välj meningsfulla namn. `x` eller `y` är sällan bra namn.
- Ni kommer att snabbt glömma vad ni menade med `smUpTi`.
- För långa namn är också värdelösa.

Klasser, objekt och paket

Klasser

- Varje objekt som skapas måste tillhöra till en klass.
- Klassen definierar hur objekten fungerar, det vill säga deras beteende. Lite som en mall eller blåkopia för objekten.
- En klass deklarerar i en separat fil.
- **Klassens namn blir objektens typ.**

```
/* Greeter.java
 * Enkel Klass som representera en person som
 * hälsa med ett specifikt meddelande
 */
class Greeter{
    private String message;

    public Greeter(String msg){
        message = msg;
    }

    private String speak(){
        return message + "!!!";
    }
}
```

Objekt

- Identitet : Typ
- Attribut: fält(variabler som deklarerar direkt i klassen utanför metoderna)
- Beteenden: Metoder

Objekt

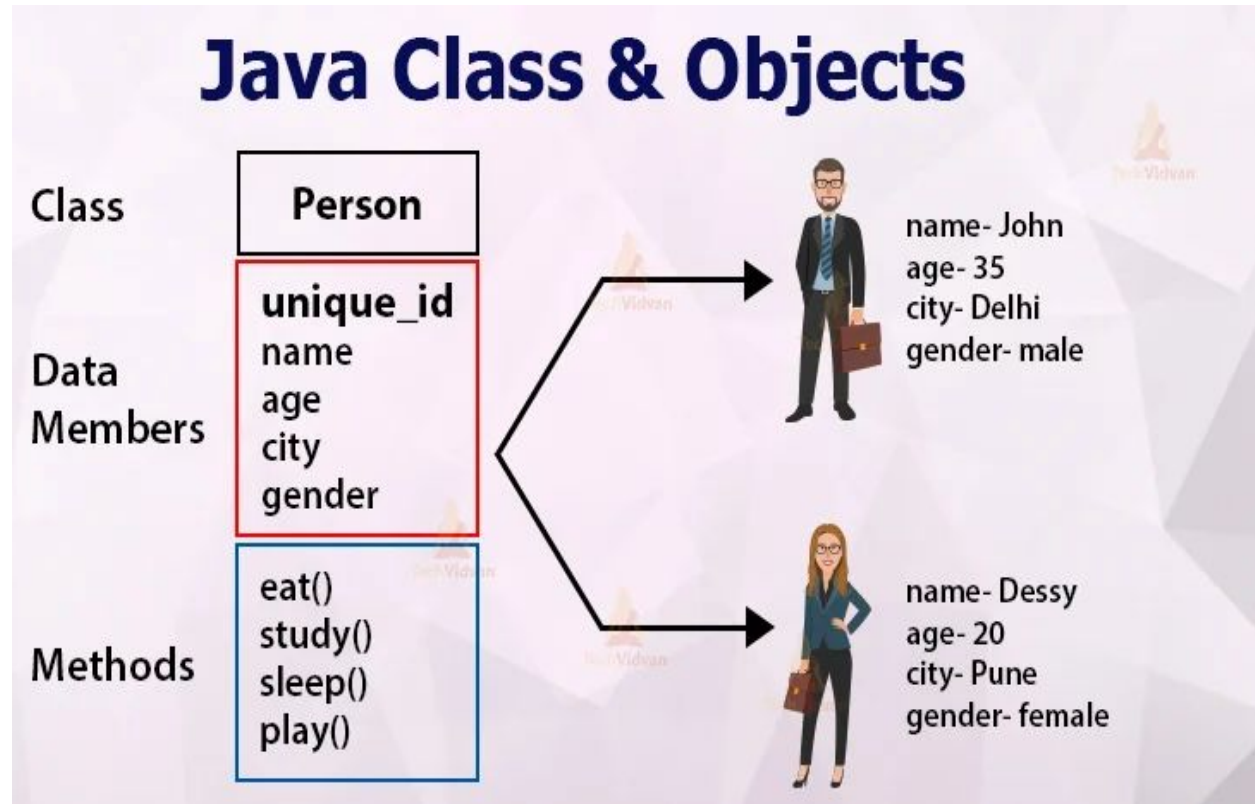
- Ett objekt kan även kallas för en instans.
- När man skapar ett objekt som tillhör till en viss klass så säger man att man instansierar klassen.
- Varje objekt tar sina egna “kopior” av variablerna som deklarerats i klassen. Dessa bestämmer objektets tillstånd.
- Ett objekt skapas med nyckelordet `new`.

```
/* Greeter.java
 * Enkel Klass som representera en person som
 * hälsa med ett specifikt meddelande
 */
class Greeter{
    private String message;

    public Greeter(String msg){
        message = msg;
    }

    private String speak(){
        return message + "!!!";
    }
}
```

Objekt

Klasser VS Objekt

- Klasser skapas och sparas i filer.
- Objekt skapas i primärminnet.
- Klasser skapas av utvecklare under programmeringstiden.
- Objekt skapas av virtuell maskinen under körtiden.

Pac-man

Exempel

```
class Ghost {  
  
    String name;  
    int col=0,row=0;  
  
    public Ghost(String name, int _col, int _row){  
        this.name = name;  
        col = _col;  
        row = _row;  
    }  
  
    public void update(){  
        col = (this.col==9? col-1: col+1);  
        row = (row==9? row-1: row+1);  
    }  
  
    public String print(){  
        return name + ": (" + row + ", " + col + ")";  
    }  
}
```

Paket(package)

- Ett paket är en mapp.
- Relaterade klasser ska ligga i samma mapp.
- Första raden i java filen ska innehålla en package-deklaration annars klassen tillhör till inget/default paket.
- Package deklaration består av först `package` nyckelordet följt med namnet på mappen där java-filen ligger.
- Namnet på mappen kan sig själv bestå av flera mappnamn som separeras av punkter.
- Paketnamn består bara av lilla bokstäver.

Paket

```
package se.liu.tddc77.lecture05;
```

```
public class Main {
```

```
    public static void main(String[] args) {  
        // TODO Auto-generated method stub
```

```
    }
```

```
}
```

Instansiering

Konstruktorer

- En konstruktor är en speciell metod.
- En konstruktor saknar returtyp och heter samma som klassen.
- Om ingen konstruktor skrivs då skapas automatiskt en så kallad standardkonstruktor som inte tar argument.
- Om man skapar en egen konstruktor då skapas inte standardkonstruktorn automatiskt.
- Man kan ha godtyckligt många konstruktorer så länge de har olika parameterlistor.
- Detta gäller generellt för alla funktioner och kallas överlagring (tas upp senare).

Att instansiera en klass

- Man instansierar (skapar ett objekt av) en klass genom att anropa en konstruktor.
- Detta sker genom att använda nyckelordet `new` följt av klassnamnet och en parameterlista.
- Det kan finnas flera konstruktorer med olika parameterlistor.
- Ett separat objekt skapas när man instansierar en klass varje gång.

```
Greeter glad = new Greeter("hejhej");
```

```
Greeter compis = new Greeter("tjaba");
```

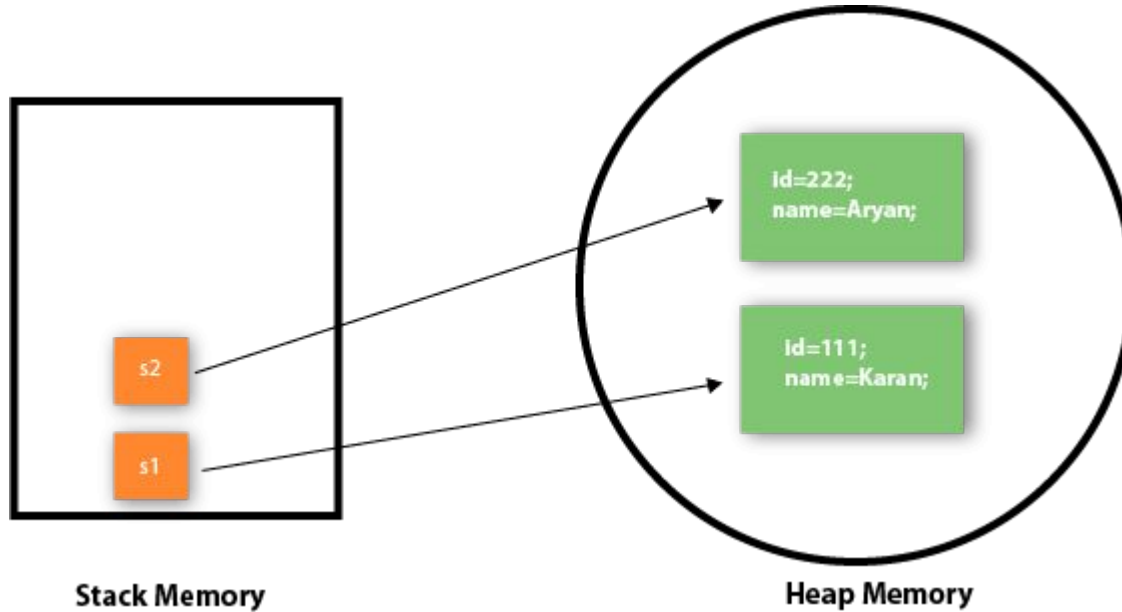

Referenser

- Klasser är referenstyper, det betyder att när man skapar ett objekt egentligen man får en referens tillbaka.
- Gör man sedan en tilldelning eller jämförelse så är det referensen som jämförs.

```
Greeter john = new Greeter("God morgon, jag heter John Smith!");  
Greeter johnsmor = john;  
Greeter johnsfar = johnsmor;
```

Exempel

import

- Om man vill instansiera en klass från Java Standard Bibliotek då ska man **importera** den först.
- En import-instruktion kommer först i filen och utanför klassen.
- Man ska använda hela adressen till klassen.

```
package lec06;  
import java.util.Scanner;  
  
public class MainClass {  
  
    public static void main(String[] args) {  
        Scanner input = new Scanner(System.in);  
    }  
}
```

Exempel

```
import java.util.Scanner;

class Game {
    static Scanner scan = new Scanner(System.in);
    static Ghost greenGhost = new Ghost("green", 1, 4);
    static Ghost blueGhost = new Ghost("blue ", 0, 3);

    public static void main(String[] args) {
        String command;
        do{
            //ask the ghosts to update there coordinates
            greenGhost.update();
            blueGhost.update();
            //print the new coordinates
            System.out.println(greenGhost.print());
            System.out.println(blueGhost.print());
            //check if the user wants to quit
            System.out.print("\nWrite \"c\" if you want to continue:");
            command=scan.next();
        }while(command.equalsIgnoreCase("c"));
    }
}
```


Static

- Tidigare har vi skrivit `static` lite överallt.
- Från och med nu så kommer vi att använda oss mycket mindre av `static`.
- Vi ska fortfarande använda oss `static` när vi skriver main-metoden.

Två sorters fält(variabler)

- För att förstå vad nyckelordet `static` innebär behöver man veta att det i själva verket finns ytterligare ett sätt att indela variabler i två kategorier som anknyter till objekt och klasser.
- De två nya kategorierna kallas för **instans** och **klassvariabler**.

Instansvariabler

- En instansvariabel är individuell för varje instans av klassen.
- Det är denna sorts variabler ni i fortsättningen ska använda i nästan alla fall
- Deklareras utan nyckelordet `static`.

```
class Test1{  
    int a = 0;  
  
    void use(){  
        System.out.println(a);  
    }  
}
```

Klassvariabler

- En klassvariabel är gemensam för alla instanser av en klass.
- Denna sorts variabler ska ni undvika mest.
- Deklareras med nyckelordet `static`

```
class Tests2{  
    static int a = 0;  
  
    void use(){  
        System.out.println(Test2.a);  
    }  
}
```

Hur om metoder?

- Principen är samma för metoder.
- metoder deklarerade utan `static` hör samman med (och opererar på) enskilda instanser, anropas med `objekt.funktionsNamn()`
- metoder deklarerade med `static` hör samman med (och opererar på) klassen, anropas med `KlassNamn.funktionsNamn()`
- Detta innebär i förlängningen att metoder deklarerade med `static` inte kan komma åt variabler/metoder deklarerats utan `static` eftersom det inte är specificerat vilken instans instansvariabel som avses.

Punkt operatorn

- Punkt operator används för att komma åt klassmedlemmar eller instansmedlemmar
- `KlassNamn.klassmedlem`
 - `Klassnamn.klassMetod()`
 - `Klassnamn.KlassVariabel`
- `objectReferens.instansmedlem`
 - `objektReferens.instansMetod`
 - `objektReferens.instansVariabel`

Exempel?

- Kan du nämna några exempel på klassmetoder och instansmetoder du använt?
- Klassmetoder: `Math.max()`, `Math.round()`,
- Instansmetoder: `input.nextInt()`;

ArrayList

ArrayList

- Längden på array kan inte justeras efter skapandet.
- ArrayList är en klass i standard bibliotek som implementerar en array.
- ArrayList kan användas när man inte vet längden på arrayen i förväg.

```
import java.util.ArrayList; // import the ArrayList class
```

```
ArrayList<String> cars = new ArrayList<String>(); // Create an ArrayList object
```


Tack för att du lyssnade!